

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Dîtîqa (nouum) ḥadāta (testamentum)

Parisiis, 1584

Cap. III.

urn:nbn:de:hbz:466:1-39367

17 Melius est enim vt benefi-
cientes, u' voluntas Dei ve-
lit, pati, quam male facien-
tes: *ut supra*

18 Quia & Christus semel
pro peccatis nostris mortuus
est, iustus pro iniustus: vt nos
offerret Deo, mortificatos
quidem carne, viuificatos au-
tem Spiritu.

19 In quo & his qui in car-
cere erant spiritu ueniens pra-
dicauit:

20 Qui increduli fuerant
aliquando, quando expecta-
bant Dei patientiam, quando expecta-
bant Dei patientiam in die-
bus Noe, cum fabricaretur
arca, in qua pauci, id est octo
animae salutis factae sunt per
aquam.

21 Quod & nos nunc similis
formae saluos facit baptisma,
nō carnis depositio sordium,
sed conscientiae bonae inter-
rogatio in Deum, per resur-
rectionē Iesu Christi a mortuis:

22 Qui est in dextera Dei,
deglutiens mortem, vt uitae
heredes efficieremur,
profectus in caelum, subiectis
sibi Angelis & Potestatibus
& Virtutibus.

CAP. IIII.

1 Christo igitur passo in car-
ne, & vos eadem cogitatione
armamini, quia qui passus est
in carne, desit à peccatis:

2 Vt iam non desiderijs ho-
minum, sed voluntate Dei
uiuat temporis.

17 καὶ ἵνα ὑμεῖς ἀγαθῶν ποιῶντες, εἰς θεῶν τὸ θέλημα τοῦ Θεοῦ, πάσχι, ἢ καὶ καταισχύνης, 18 ἢ καὶ
ἀπορίας ἀμφοτέρων ἐπιθεῖτε, ἵνα ὑμεῖς ἀδελφοί, ἵνα ὑμεῖς ἀπολαύσῃτε τὴν ἐπιδοτέλειαν τοῦ Θεοῦ, ἡ
ἐν τῷ πνεύματι, 19 εἰς ᾧ καὶ εἰς τὴν φυλακὴν παρεβλήθητε ἕως ἡμερῶν, 20 ἀποδοτέλων τῶν
ἀποδείξεων τῶν ἡμερῶν τῆς ἰστορίας, καὶ τῆς ἀποδείξεως τῆς ἀποδείξεως τῆς ἀποδείξεως τῆς ἀποδείξεως
ψυχῆς ἀποδοτέλων τῶν ἡμερῶν τῆς ἀποδείξεως τῆς ἀποδείξεως τῆς ἀποδείξεως τῆς ἀποδείξεως
συνεπίδητος ἀγαθῶν ἐπιδοτέλων τῶν ἡμερῶν τῆς ἀποδείξεως τῆς ἀποδείξεως τῆς ἀποδείξεως τῆς ἀποδείξεως
εἰς ἡμερῶν τῆς ἀποδείξεως τῆς ἀποδείξεως τῆς ἀποδείξεως τῆς ἀποδείξεως τῆς ἀποδείξεως τῆς ἀποδείξεως

1 Χριστὸς οὗτος παθὼν τὴν ἀποδείξεως τῆς ἀποδείξεως τῆς ἀποδείξεως τῆς ἀποδείξεως τῆς ἀποδείξεως τῆς ἀποδείξεως
ἀμφοτέρων 2 εἰς τὴν μακαρίαν ἀποδείξεως τῆς ἀποδείξεως τῆς ἀποδείξεως τῆς ἀποδείξεως τῆς ἀποδείξεως τῆς ἀποδείξεως
3 Sulfur

reportatis bona opera estis facientes cum enim uobis estis
עברתם את הכוון ניר כד עברין אתון עברא טבא תסבלון
facientes cum & non Dei voluntas est ita modo & meli-
עברתם את הכוון ניר כד עברין אתון עברא טבא תסבלון
pro mortuo est tempore vno Christus etiam quoniam mala estis
מסל דאף משיחא חרצא וכן מית חלף
in corpore & mortuo est Deo vt vos offerret sceleratis pro
in inferno erant quae detent in illis animabus & praedicauit in spiritu de
והיו זריקת חלף הטיא דנקרבכון לאלהא ומית בפנה
cum Noe in diebus fuerant obedientes non ante quae ab illo
הלון דמן קרים לא אתמפסי הוי ביוטתה דנוח כד
specem uobis arca in qua ut fieret praecipit Dei spiritus peccatis
מנת מוחה דאלהא פקדת דתהומא קיבותא על סכרא
per aquas & uixerunt in ea introierunt tantum animae & octo
דמסכתון ותמנא נפשן בלחוד עלין לה וחי במיני
per baptismum estis uiuentes exemplo in eo ipso uos cum
דאף אתון כה בהו טופסא האיך אתון בטעמוריתא
estis gratias agētes cum sed sordibus & estis abluentes corpus cum non
לונר טרא בשינין אתון טן צאהא אלא כד מודין אתון
ipse Christi Iesu & per resurrectionē para in conscientia Dei
לאהא מנארות דכיתא ובקימתה דישוע משיחא ו
& subijciuntur Dei dexteram ad & est ad celos qui est
דמתלין שליטא ואיתוהי על ימינא דאלהא ואשתעברו
& Virtutes & Potestates Angeli e
לה מלאכא ושליטנא וחילותא

4 caput קפלאון ד

ipfi vos & etiam in carne pro uobis passus est igitur Christus
אן משיחא דכול הש חלפיוכ כבסר ואף אתון בה
ab desitit in corpore suo enim qui mortuo est is omnis armemini necesse cedit
נהא רענא אוריני כל מן דמאת ניר בפנה שלי לה מן
uiuat hominis filiorum concupiscentijs deinceps vt non peccatis concupiscentijs
מדרון הטרא דלא הכול לרנינה דבני נשא נחא
Dei uoluntati sed in corpore est tempore quanto
נכח ובנא דאיתוהי בפנהא אלא לצבינא דאלהא

NOVUM
TESTAME-
NTUM
A
IV. et c.

profanorum voluntatē in quo fecimus quod praeerit illud tempus enim sufficit
 ספק ניר זכנא הו דעכר דפלרתון בה צבינא דחנפא
 & in cultu & in cantu & in proteruita & in ebrietate in crapula
 באסוטהא וכרוויהא וכעחנותא וכזכרא ובפלחנא
 in eo quod non cōtra vos & blasphemant admirantur nunc & ecce d. x. moniorū
 דשארא! והא השא מתדמין ומנדפין עליכון בדלא
 illi pristina ingluuiz in ea cum eis stultescitis
 משתרחיתון עמהון כהי אסוטהא קדמיתא: הנון
 & viuos mortuos ad iudicādū qui futur⁹ est ipsi Deo rationem qui reddēt
 דיהכין פתגמא לאלהא הו דעתיד למון מיתא והיא!
 filios secundum vt iudicentur mortuis etiam euāgelizatū est enim hoc propter
 מטל הנא ניר אכתבר אף למיתא דנתתדינון אף בני
 in spiritu secūdi Deū & viuant in carne hominis

נשא בככר דנחון באלהא ברון;
 Epiphaniā post 7. in sabbatho vna

הד כשבא דז בתר דנחא

& vigilate casti estote hoc propter omnium finis autem instat
 מטית להדין חרתא וכל מטל הנא אנתכפו ואתהעיר
 inimic erga vehemens charitas quid omne & ante adorationem
 לעלותא: וקדם כל מרס חובנא חרופא לות חרדא
 & estote peccatorum multitudinem operit enim charitas vobis sit
 נהוא לכון חובא ניר מחפא סונאא דהטרא: והויתון
 donum ex vobis homo & omnis murmuratione absque peregrinos amātes
 חרמין אכסניא דלא רטנא: וכל נש מכוני מודבתא
 dispensatores tanquam socijs suis ministrat Deo à quod accepit
 דקבל מן אלהא נשמש בה להברויה אף רבי בתא
 tanquā qui loquitur omnis Dei distincte gratie boni
 טבא דטיבותא מפרשתא דאלהא: כל מן דנמלל אף
 ipse virtute qui ex tanquā qui ministrat is & omnis loquitur Dei sermonē
 מלתא דאלהא נמלל וכל מן דשמש אף רמו הילא הו
 Deus gloriificetur estis quod facientes vt in omni ei dedit quam Deus
 דאלהא יהב לה דכלל דעכדין אנתון נשתכח אלהא
 & honor gloria est cuius iphus Christi Iesu per manum
 ביד ישוע משיחא הו דדילה הי תשכוחתא ואיקרא
 amen seculorum in seculum
 לעלם עלמין אמין:

3 Sufficit enim praeeritum
 tempus ad voluntatem Gen-
 tium consummandam; his
 qui ambulauerunt in luxu-
 rijs, desiderijs, violentijs,
 comestationibus, potationi-
 bus, ebrietatibus, & illicitis
 idolorum cultibus.
 4 In quo admirantur non
 concurrentibus vobis in eam-
 dem luxuriae confusionem,
 blasphemantes.
 5 Qui reddent rationem ei
 qui paratus est iudicare vi-
 uos & mortuos.
 6 Propter hoc enim & mor-
 tuis euāgelizatū est: vt
 iudicentur quidē secundum
 homines in carne, viuant au-
 tem secundum Deum in Spi-
 ritu.
 7 Omnium autem finis appro-
 pinquauit. Estote itaque pru-
 dentes, & vigilate in oratio-
 nibus.
 8 Ante omnia autem mu-
 tuam in vobismetipsis chari-
 tatem continuam habentes:
 quia charitas operit multitu-
 dinem peccatorum.
 9 Hospitales inuicem sine
 murmuratione:
 10 Vnusquisque sicut accep-
 it gratiam, in alterutrum
 illam administrantes: sicut
 boni dispensatores multiformi-
 bus gratiæ Dei.
 11 Si quis loquitur, quasi ser-
 mones Dei: si quis ministrat,
 tanquam ex virtute, quam
 administrat Deus, vt in om-
 nibus honorificetur Deus per
 Iesum Christum: cui est glo-
 ria & imperium in secula se-
 culorum. Amen

3 ὁ καιρὸς ὅτε ἔμελλεν παρελθεῖν ἡ σωτηρία τοῦ ἔθνους ἡμετέρου ἐξῆλθεν καὶ πρὸς ἡμᾶς, ὡς ἀποστολῆς ἡμετέρας
 4 οἱ ἄποστολοὶ ἡμετέροι, οἱ ἄποστολοὶ ἡμετέροι, οἱ ἄποστολοὶ ἡμετέροι, οἱ ἄποστολοὶ ἡμετέροι, οἱ ἄποστολοὶ ἡμετέροι
 5 οἱ ἄποστολοὶ ἡμετέροι, οἱ ἄποστολοὶ ἡμετέροι, οἱ ἄποστολοὶ ἡμετέροι, οἱ ἄποστολοὶ ἡμετέροι, οἱ ἄποστολοὶ ἡμετέροι
 6 εἰς τὸν ἴσον καὶ ἰσότητος ἡμετέρας, οἱ ἄποστολοὶ ἡμετέροι, οἱ ἄποστολοὶ ἡμετέροι, οἱ ἄποστολοὶ ἡμετέροι, οἱ ἄποστολοὶ ἡμετέροι
 7 πάντων δὲ τῶν ἁγίων, οἱ ἄποστολοὶ ἡμετέροι, οἱ ἄποστολοὶ ἡμετέροι, οἱ ἄποστολοὶ ἡμετέροι, οἱ ἄποστολοὶ ἡμετέροι
 8 ὡς ἀποστολῆς ἡμετέρας, οἱ ἄποστολοὶ ἡμετέροι, οἱ ἄποστολοὶ ἡμετέροι, οἱ ἄποστολοὶ ἡμετέροι, οἱ ἄποστολοὶ ἡμετέροι
 9 οἱ ἄποστολοὶ ἡμετέροι, οἱ ἄποστολοὶ ἡμετέροι, οἱ ἄποστολοὶ ἡμετέροι, οἱ ἄποστολοὶ ἡμετέροι, οἱ ἄποστολοὶ ἡμετέροι
 10 ὡς ἀποστολῆς ἡμετέρας, οἱ ἄποστολοὶ ἡμετέροι, οἱ ἄποστολοὶ ἡμετέροι, οἱ ἄποστολοὶ ἡμετέροι, οἱ ἄποστολοὶ ἡμετέροι
 11 οἱ ἄποστολοὶ ἡμετέροι, οἱ ἄποστολοὶ ἡμετέροι, οἱ ἄποστολοὶ ἡμετέροι, οἱ ἄποστολοὶ ἡμετέροι, οἱ ἄποστολοὶ ἡμετέροι

EEEc

12 Charissimi nolite peregrinari in furore, qui ad probationem vobis fit, quasi non ui aliquid vobis contingat:

13 Sed comunicantes Christi passionibus, gaudete vt & in reuelatione glorie eius gaudeatis exultantes.

14 Si exprobramini in nomine Christi, beati eritis: quoniam quod est honoris, glorie, & virtutis Dei, & qui est eius Spiritus, super vos requiescit.

15 Nemo autem vestrum patiatut quasi homicida, aut fur, aut maledicus, aut alienorum appetitor.

16 Si autem vt Christianus, non erubescat, glorificet autem Deum in isto nomine.

17 Quoniam tempus est vt incipiat iudiciu à domo Dei, Si autem primu à nobis, quis finis eorum qui non credunt Dei Evangelio?

18 Et si iustus quidem vix saluabitur, impius & peccator vbi parebunt?

19 Itaque & hi qui patiuntur secundu voluntatem Dei, fideli creatori commendent animas suas in beneficiis.

C A P. V.

I Seniores ergo qui in vobis sunt obsecro, confenior & testis Christi passionum, qui & eius que in futuro reuelanda est, glorie communitator:

12 αγαπητοι, μη ξενίζετε τῷ ὄντι πτωχῶσι τῆς ψυχῆς ὑμῶν ὡς ἔτι οὐ μὴ σὺν ἡμῖν ἔσται ἡ δόξα τοῦ κυρίου. 13 ἀγαλλιοῦσθε ἐν κυρίῳ ὡς οὐκ ἐστε ἐν ἡμετέροις, ἀλλ' ὡς ἐν κυρίῳ, ὅτι ἡ δόξα τοῦ κυρίου ἔσται ὑμῖν ὡς ἔτι οὐ μὴ ἔσται ἡ δόξα τοῦ κυρίου. 14 εἰ δὲ ἐπειδὴ ἔσται ὁ ὄνομα τοῦ κυρίου, μακαριοὶ ἐστέ, ὅτι τὸ πνεῦμα τοῦ κυρίου ἐστὶν ἐπὶ ὑμᾶς ὡς ἔτι οὐ μὴ ἔσται ἡ δόξα τοῦ κυρίου. 15 ὅτι ὁ ἰσχυρὸς τοῦ κυρίου ἐστὶν ἐπὶ ὑμᾶς ὡς ἔτι οὐ μὴ ἔσται ἡ δόξα τοῦ κυρίου. 16 ὅτι ὁ ἰσχυρὸς τοῦ κυρίου ἐστὶν ἐπὶ ὑμᾶς ὡς ἔτι οὐ μὴ ἔσται ἡ δόξα τοῦ κυρίου. 17 ὅτι ὁ ἰσχυρὸς τοῦ κυρίου ἐστὶν ἐπὶ ὑμᾶς ὡς ἔτι οὐ μὴ ἔσται ἡ δόξα τοῦ κυρίου. 18 καὶ εἰ ὁ δίκαιος ἑαυτοῦ σωθήσεται, ὁ ἄδικος καὶ ὁ ἁμαρτωλὸς ὅπου φανήσεται. 19 ὡς ἐπὶ καὶ οἱ παροῦτες καὶ τὸ θελημα τοῦ κυρίου, ὡς πρὸς ἡμᾶς καὶ ὑμᾶς ἐστὶν ἡ δόξα τοῦ κυρίου.

I Presbuteris vobis obsecro, & testis Christi passionum, qui & eius que in futuro reuelanda est, glorie communitator:

quid quasi vobis que sunt in reuelationibus miremini ne Dilecti mei
הכבידו לא תתדמרון בנוסיונא דהוין לבון איך דמרס
gaudete sed sunt ad probationem vestram quoniam vobis accidit aliquid
נוכרי גרס לבון מטל דלבוחרבון הו הוין; אלא אהדו
in reuelatione etiam vt sic Christi passionum estis quod participetis
דמשתתפין אנתון לחשויה דמשיחא דהכנא אף בגלינא
fidei probis affectis & si exultetis gaudetis glorie eius
דחשבוחתה תהדון ותרוזון; ואן מתחסרין אנתון
gloriosus quia Spiritus beati estis Christi nomine pro
עיל אפי שטרו דמשיחא טוביכון דרוחא משבחתיא
ex vobis homo ne tantum super vos requiescit De
דאלהא מתתניחא עליכון; כל חוד לא אנש מנכון
patiens sic malorum patror tanquā aut fur tanquam aut homicida tanquā
איך קטולא או איך גנבא או איך עבר בישתא נהוא האש;
glorificet sed erubescat non Christianus tanquā patror tanquā
או דין האש איך כריסטינא לא נבהרת אלא נשבת
iudicium vt incipiat est tempus quoniam nomine hoc insipio Deum
לא אלהא בת בהנא שמא; מטל דובנא הו דנשרא דינא
eorum finis erit quis incipit à nobis autē si Deo dono à
מן ביתה דאלהא אן דין מנן משרא אידא הי חרתא דאילין
vix iustus & si Dei Evangelio acquiescit qui non
דלא מתתפסין לסברתה דאלהא; ואן דריקא למחסן
illi hoc propter inuenietur vbi & peccator impius vixit
חוא רשענא וחטא איכא משתבח; מטל הנא אילין
in operibus animas suas ei commendat Dei voluntatem iuxta qui patitur
דחשין איך עבינה דאלהא ננעלון לה נפשתהון בעברא
caput 5
שפירא איך דלכרוינא מהימנא; קפלאון ה
Episcoporum & in creatione Pentecosten post 14 in Sabbatho
דרבשבא דיד בתר פנטיקוסטי וכירוטוניא דאפיסקופא
soci vester Presbyter ego inter vos qui sunt Presbyteris à success ego pro
בנא אן דין מן קשישא דאית בכון אןא קשישא חברכון
quæ futura ipsius glorie & particeps Christi passionum & testis
דחרא דחשויה דמשיחא ושותפא דשובחיה הו דעתיד
v: vocatur
דחנלא

NOVUM
TESTAMEN
TUM
A
V. et al.